

Školní plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)

Školní rok 2020/2021

č.j. EDUPAR/483/2020 s platností od 1. září 2020

Název školy: **EDUCA Pardubice – Střední odborná škola, s. r. o.**

Ředitelka školy: Ing. Monika Kohoutková

Koordinátorka EVVO: Mgr. Jitka Bořilová

Adresa: Sokolovská 150, 533 54 Rybitví

Kontakty: tel. 466 921 836, 774 704 043

email: skola@educapardubice.cz

www stránky školy: www.educapardubice.cz

IČ: 25262351

Obsah:

1. Charakteristika školy
2. Koncepce EVVO
 - 2.1. Cíle plánu EVVO
 - 2.2. Metody a formy práce EVVO
3. Kompetence
 - 3.1. Kompetence absolventa
 - 3.1.1. Klíčové kompetence
4. SWOT analýza EVVO ve škole
5. Úloha školy v EVVO
6. Implementace EVVO do výuky
7. Dokumenty k realizaci EVVO na SŠ

ANOTACE

Plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (dále jen EVVO) na EDUCA Pardubice, – Střední odborné škole, s.r.o. zahrnuje vytvoření obsahu environmentálního vzdělávání, které máme v úmyslu realizovat v rámci školního vzdělávacího programu, integrovat jej do dalších předmětů a dle možností realizovat jednou ročně projektový den s environmentální tematikou. Environmentální vzdělávání bude nedílnou částí školního vzdělávacího programu a bude v souladu se strategickými dokumenty, které řeší problematiku environmentálního vzdělávání a udržitelného rozvoje.

EVVO se rozumí rozvíjení klíčových kompetencí obsažených v RVP v kontextu vzájemných vztahů mezi člověkem a životním prostředím, s důrazem na vyváženost působení nejen společenských, ale i přírodních faktorů. Žáci získávají příležitosti k dosažení znalostí, dovedností a postojů k ochraně životního prostředí, utváření hierarchie životních hodnot slučitelných s udržitelným rozvojem.

EVVO je ve všech vyspělých zemích součástí základního, odborného i vysokoškolského vzdělávání.

Školní plán environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) vychází z metodického pokynu MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, EVVO, č.j. 16 745/2008-22 ze dne 27. 10. 2008)

1. Charakteristika školy

Škola byla založena v roce 1992 a byla první soukromou střední školou v pardubickém regionu. Od roku 1992 poskytuje úplné střední odborné vzdělání s maturitou v denní a dálkové formě, rekvalifikační kurzy a zajišťuje kurzy i pro jiné subjekty.

Výuka probíhala do školního roku 2003/2004 v samostatné budově v centru města Lázně Bohdaneč. Z kapacitních důvodů byla od 1. září 2004 přesunuta do areálu základní školy v obci Rybitví, a od 1. září 2015 do areálu Stavební školy v Rybitví, ul. Sokolovská. Škola má k dispozici osm kmenových tříd, multimediální učebnu, jazykovou učebnu a přírodovědnou laboratoř. Škola je držitelem Certifikátu kvality soukromé školy.

Škola klade důraz na příjemné rodinné prostředí a formou individuálních studijních plánů vychází vstříc sportovcům, věnuje také zvýšenou pozornost žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola má výchovného poradce a spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Pardubicích. Maximální počet žáků ve třídě je 28, přičemž na jazyky, výpočetní techniku a výběrové předměty se žáci dále dělí na 2 skupiny. Malý počet studentů umožňuje individuální přístup k řešení problémů. Zvýšenou pozornost věnujeme studentům se zdravotním znevýhodněním, které integrujeme do běžných tříd. Individuální péči věnujeme také studentům – sportovcům, kteří se výuky nemohou pravidelně účastnit. Velká pozornost je věnována výběru a dalšímu vzdělávání pedagogů. Většina učitelů odborných předmětů jsou vysokoškolsky vzdělaní odborníci z praxe.

2. Koncepce EVVO

2.1. Cíle plánu EVVO

- ✓ vést studenty k úctě ke všemu živému, k člověku a výsledkům jeho práce
- ✓ přijímat osobní odpovědnost za své chování a za stav životního prostředí
- ✓ podpořit aktivní účast na ochraně životního prostředí, chápat důsledky poškozování životního prostředí
- ✓ naučit studenty nebýt lhostejní sami k sobě a k prostředí, ve kterém žijí
- ✓ utvářet kladný vztah mládeže k přírodě a zdravému životnímu prostředí
- ✓ získat správné stravovací návyky směrem ke zdravé výživě
- ✓ zvyšovat fyzickou kondici studentů, vést studenty k aktivní práci
- ✓ seznámit studenty s globálními ekologickými problémy
- ✓ uvědomit si postavení člověka v přírodě a ve společnosti s důrazem na nekonzumní stránku života
- ✓ prosazovat a prohlubovat znalosti a dovednosti ve vztahu k životnímu prostředí a jeho ochraně
- ✓ rozvoj komunikačních dovedností při řešení environmentálních problémů
- ✓ naplňovat myšlenku trvale udržitelného rozvoje, uplatňovat úspory zdrojů surovin a energie v praxi
- ✓ zajistit dostupnost aktuálních informací o životním prostředí a jeho ochraně pro studenty, rodiče i učitele

- ✓ vytvářet potřebu smysluplného využití volného času
- ✓ vytvářet zdravé, pozitivní klima a prostředí ve škole
- ✓ podporovat ekologizaci provozu školy, třídění odpadu a šetření energií

2.2. Metody a formy práce EVVO

- projektové vyučování = zařazování projektů s tematikou životního prostředí a ekologie do výuky
- metody přírodovědného pozorování a experimentování (v rámci laboratorních prací)
- školní výlety a exkurze
- účast na programu Den Země
- rozvíjení spolupráce školy s ostatními subjekty v rámci ekologické výchovy – Policie ČR, Hasičský sbor
- pochopení základního principu udržitelného rozvoje – vztahů jednotlivce a společnosti k přírodnímu, ekonomickému a sociálnímu prostředí
- předcházení negativním jevům – konzumnímu způsobu života, užívání návykových látek
- vytváření databáze materiálů a pomůcek pro EVVO a jejich využívání ve výchovně vzdělávacím procesu
- získávání nových poznatků z literatury, médií, internetu apod.
- metoda učení řízeného a podporovaného počítačem s využitím výukových programů
- využití poznatků z programů DVPP zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků

Metody a formy práce EVVO v rámci prostředí školy:

- snaha o zkvalitnění mezilidských vztahů a vytváření dobré atmosféry ve škole i na akcích mimo školu
- zdokonalování bezpečného, zdravého a estetického prostředí ve škole (péče o rostliny v prostorách školy)
- ekologizace provozu školy – třídění odpadu do nádob na tříděný odpad, motivace žáků, motivace technického personálu
- hospodaření s vodou a energií
-

3. Kompetence

3.1. Kompetence absolventa

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

3.1.1. Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn. že absolventi by měli:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;

- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov, povídku aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat školní knihovnu
- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí.

b) Kompetence k řešení problémů

- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace,
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení),
- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

c) Komunikativní kompetence

- vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.).

d) Personální a sociální kompetence

- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních.

h) Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;

- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií.

4. SWOT analýza environmentálního vzdělávání ve škole

Silné stránky:

- existence koordinátora EVVO
- třídění odpadu (kontejnery na elektronický odpad, papír...)
- zájem části pedagogického sboru o vzdělávání v oblasti EVVO
- dobrá spolupráce koordinátora s ostatními pedagogy
- exkurze a přednášky zlepšující se materiální a technické vybavení učeben – interaktivní tabule, dataprojektory, přírodovědná laboratoř
- maximální podpora vedení školy k rozvoji EVVO
- postupný proces ekologizace provozu školy

Slabé stránky:

- málo informací o EVVO mezi pedagogy
- nedostatek výukových prostředků (pomůcky, pracovní listy, DVD...)
- používání ekologicky šetrných výrobků
- slabá týmová spolupráce

Příležitosti:

- kurzy environmentální gramotnosti pro pedagogy
- spolupráce s koordinátory EVVO z jiných škol
- zvýšit motivaci žáků a vzbudit v nich zájem o problematiku životního prostředí
- týmová spolupráce celého pedagogického sboru
- propagace činností souvisejících s EVVO – školní web
- propracovanější plán EVVO
- spolupráce s Ekocentrem Paleta

Hrozby:

- malý zájem ze strany žáků
- nedostatek finančních prostředků
- pasivní postoj části pedagogického sboru
- nadměrné nároky na učitele

5. Úloha školy v EVVO

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta jsou úkolem všech pedagogických pracovníků školy.

Ředitelka školy:

- pověřuje jednoho z pedagogů koordinací EVVO, umožňuje vzdělávání pedagogů v oblasti EVVO, zajišťuje materiální podporu EVVO.

Koordinátorem EVVO na škole je Mgr. Jitka Bořilová, která úzce spolupracuje s vedením školy a pedagogickým sborem. Úloha koordinátora vychází z podmínek a možností školy.

Školní koordinátor EVVO:

- vytváří ve spolupráci s ostatními pracovníky školy školní program EVVO
- dbá na to, aby školní program EVVO byl v souladu s další dokumentací školy
- koordinuje realizaci EVVO na škole
- účastní se vzdělávání v oblasti EVVO
- poskytuje ostatním pracovníkům školy konzultace a podporu v začlenění EVVO do jejich činností
- navazuje kontakty s centry ekologické výchovy a využívá jejich nabídek k EVVO
- organizuje akce zaměřené na EVVO
- podněcuje k ekologizaci provozu školy

Ostatní pedagogičtí pracovníci:

- ✓ vedou žáky k ekologizaci provozu školy,
- ✓ začleňují EVVO do ŠVP pro jednotlivé ročníky a předměty,
- ✓ volí vhodné metody působení na žáky,
- ✓ svým jednáním jsou osobním příkladem žákům.

6. Implementace EVVO do výuky

Téma: Člověk a životní prostředí

Implementace EVVO ve výuce oboru Ekonomika a podnikání

Český jazyk a literatura:

- slohové cvičení na téma ochrany životního prostředí a ekologických katastrof
- diskuze na téma katastrofické scénáře možné budoucnosti planety Země v souvislosti s problémem globálního oteplování a znečištění životního prostředí (sci-fi literatura)

Anglický jazyk:

- Seasons of the year
- Weather
- Places – country vs city

- Nature in the Czech Republic and English-speaking countries
- Health
- Nature (protection, endangered species, natural disasters)

Německý/ ruský jazyk:

- Počasí
- Roční období
- Příroda a životní prostředí
- Zdraví a nemoc

Biologie a ekologie:

- Ekosystémy
- Základní podmínky pro život
- Lidské aktivity a problémy ŽP
- Vztah člověka a prostředí

Chemie:

- Výroba kovů – těžba, vliv na krajinu, skládka železné rudy, recyklace kovů
- Plasty – recyklace, spalování – znečištění ovzduší – dopady na přírodu a lidské zdraví
- Elektrolýza – baterie, speciální skládka nebezpečného odpadu
- Výroba kyselin, výroba hnojiv - využití v zemědělství a domácnostech

Ekonomika:

- Výrobní činnost – ekologie a odpady při výrobě

Matematika:

- Výpočet energie ze solárních panelů
- Početní úlohy: spotřeba vody v domácnostech, hustota zalidnění, rychlost větru, spotřeba elektrické energie...

Společenské vědy:

- Rozvojové země a jejich problémy – globální problémy soudobého světa, globalizace a její důsledky

Hospodářský zeměpis:

- Globální oteplování
- Živelné pohromy

Tréninkové programy:

- Diskuse na vybraná environmentální témata

Základy práva:

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Účetnictví:

- Účtování v solární, větrné a jiné elektrárně

Implementace EVVO ve výuce oboru Informační technologie

Český jazyk a literatura:

- slohové cvičení na téma ochrany životního prostředí a ekologických katastrof
- diskuze na téma katastrofické scénáře možné budoucnosti planety Země v souvislosti s problémem globálního oteplování a znečištění životního prostředí (sci-fi literatura)

Anglický jazyk:

- Seasons of the year, Weather
- Places – country vs city
- Nature in the Czech Republic and English-speaking countries
- Health, Nature (protection, endangered species, natural disasters)

Biologie a ekologie:

- Ekosystémy
- Základní podmínky pro život
- Lidské aktivity a problémy ŽP
- Vztah člověka a prostředí

Chemie:

- Výroba kovů – těžba, vliv na krajinu, skládka železné rudy, recyklace kovů
- Plasty – recyklace, spalování – znečištění ovzduší – dopady na přírodu a lidské zdraví
- Elektrolýza – baterie, speciální skládky nebezpečného odpadu
- Výroba kyselin, výroba hnojiv - využití v zemědělství a domácnostech

Společenské vědy:

- Rozvojové země a jejich problémy – globální problémy soudobého světa, globalizace a její důsledky

Ekonomika:

- Výrobní činnost – ekologie a odpady při výrobě

Matematika:

- Výpočet energie ze solárních panelů

- Početní úlohy: spotřeba vody v domácnostech, hustota zalidnění, rychlost větru, spotřeba elektrické energie...

Základy práva:

- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Tréninkové programy:

- Diskuse na vybraná environmentální témata

7. Dokumenty k realizaci EVVO na SŠ

- Výchova k udržitelnému rozvoji – environmentální výchova (EVVO) je jednou z priorit vzdělávací politiky MŠMT (*Vyhláška č. 32338/2000-22 ze 14.12.2001, usnesení vlády č. 1048/2000 ke Státnímu programu EVVO*).
- Od roku 2005 - program OSN Desetiletí pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji (*dokument schválen vládou ČR v r. 2004*).
- Od školního roku 2009/10 - průřezové téma Environmentální výchova je povinnou součástí ŠVP. Lze ho zařadit do všech vzdělávacích oblastí (*Zákon 261/2004 Sb. – školský zákon*).

Související dokumenty

EVVO je zakotvena v těchto platných právních předpisech:

- **Zákon č. 17/1992 Sb.**, o životním prostředí, upozorňuje, že se výchova, osvěta a vzdělávání provádějí tak, aby vedly k myšlení a jednání, které je v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.
- **Zákon č. 114/1992 Sb.**, o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost MŽP a MŠMT spolupracovat na zajišťování ekologické výchovy a vzdělávání.
- **Zákon č. 123/1998 Sb.**, o právu na informace o životním prostředí, ve znění pozdějších předpisů, definuje v § 13 práva a povinnosti ústředních správních orgánů a krajů ve vztahu k zajišťování EVVO.
- **Zákon č. 561/2004 Sb.**, o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon), za obecné cíle vzdělávání považuje mj. získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje.

Metodický pokyn vychází z těchto dokumentů: (metodický pokyn MŠMT k zajištění environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, EVVO, č.j. 16 745/2008-22 ze dne 27. 10. 2008)

- Usnesení vlády č. 124/2004 ke Strategii udržitelného rozvoje ČR,

- Usnesení vlády č. **1155/2006** k Akčnímu plánu Státního programu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty v ČR na léta 2007-2009,
- Usnesení vlády č. **535/2007** k Dlouhodobého záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky 2007,
- **Bílá kniha** - národního programu rozvoje vzdělávání v České republice,
- **Rámcové vzdělávací programy** (dále RVP), kde je Environmentální výchova (RVP ZV a RVP G), resp. Člověk a životní prostředí (RVP SOV) jedním ze závazných průřezových témat,
- **Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj České republiky (2008-2015)**, která představuje pro oblast vzdělávání jeden z klíčových průřezových dokumentů, který zejména rozšiřuje zavedenou oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty o nové přístupy, témata a ekonomické a sociální souvislosti rozvoje. Strategie vzdělávání byla schválena usnesením vlády ČR č.851/2008.

Další související právní předpisy a dokumenty:

- Vyhláška č. **317/2005 Sb.** o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků ve znění vyhlášky č. 412/2006 Sb.
- **Standardy** pro další vzdělávání pedagogických pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO) podle vyhlášky č. 317/2005 Sb.
- Standard pro studium k výkonu specializovaných činností – školní koordinátor environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO)
- Standard pro průběžné vzdělávání v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO)
- Standard pro průběžné vzdělávání řídicích pracovníků v environmentálním vzdělávání, výchově a osvětě (EVVO).

Plán EVVO zpracovala dne 1. 9. 2020..... Mgr. Jitka Bořilová
Školní koordinátorka EVVO